

DECIZIE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Stratulat, Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către Mereuță Nicolai, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mereuță Nicolai împotriva lui Glavan Grigore, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Red-Nord” filiala Glodeni cu privire la revendicarea bunurilor, deconectarea energiei electrice, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 martie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de Glavan Grigore, s-a casat hotărârea Judecătorei Bălți din 06 octombrie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă :

La 01 octombrie 2013 Mereuță Nicolai a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Glavan Grigore, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Red-Nord” filiala Glodeni cu privire la obligarea deconectării energiei electrice și repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată Mereuță Nicolai a indicat că gospodăria țărănească „Mereuță Nicolai” și casa de locuit sunt amplasate pe terenul cu suprafața 8 ha în satul Sadovoe, mun. Bălți.

Gospodăria țărănească „Glavan Grigore” și casa de locuit a pârîntului se află în vecinătate.

Anterior terenurile au aparținut colhozului „Kotovskii”, pe acestea era amplasată brigada de horticultori nr.2 și trecea linia electrică care aproviziona cu energie electrică blocul brigăzii.

În perioada reformei în agricultură linia de energie electrică a fost deconectată.

Cu aproximativ 3 ani în urmă împreună cu vecinul Glavan Grigore au decis de a restabili linia de energie electrică.

S-au înțeles că Glavan Grigore se va ocupa de documentele de proiectare și instalare a transformatorului la casa ce îi aparține cu achitarea tuturor cheltuielilor pentru aceste lucrări, iar el va suporta cheltuielile pentru instalarea liniei, stîlpilor și utilajului necesar.

După finisarea tuturor lucrărilor documentele pentru posedarea și folosirea liniei de energie electrică vor fi întocmite pe numele ambilor.

În vara anului 2011 societatea cu răspundere limitată „Faproelectro” cu care a fost încheiat contract pentru efectuarea lucrărilor de construcție a liniei de energie electrică a finisat lucrările, iar Glavan Grigore a început să se folosească de energie electrică.

Nu a putut să conecteze gospodăria sa la linia de energie electrică, deoarece nu a avut posibilitatea să achite societății cu răspundere limitată „Faproelectro” serviciile prestate.

După achitarea lucrului efectuat s-a adresat lui Glavan Grigore pentru conectarea gospodăriei sale nu la transformatorul de putere voltică, dar la contorul de măsurare a energiei electrice ce aparține acestuia cu condiția că îi va achita 1000 dolari SUA, însă s-a iscat conflict.

Glavan Grigore refuză să-i conecteze gospodăria la transformatorul electric, iar după achitarea sumei de 47233 societății cu răspundere limitată „Faproelectro” s-a adresat furnizorului de energie electrică societatea pe acțiuni „Red-Nord” filiala Glodeni cu cerere de a demonta transformatorul și a obliga pîrîtul să permită conectarea.

Societatea pe acțiuni „Red-Nord” filiala Glodeni prin răspunsul din 01 august 2013 i-a comunicat că nu este în drept să deconecteze transformatorul și să se adreseze în instanța de judecată pentru soluționarea litigiului.

De aproximativ 3 ani este lipsit de posibilitatea de a asigura gospodăria cu energie electrică, are intenția de a construi stație transformator pe teritoriul gospodăriei, însă are nevoie de stâlpi, garnitură și toate cele necesare pentru a trage linie de energie electrică de care se folosește ilegal Glavan Grigore.

Din vina lui Glavan Grigore este lipsit de posibilitatea de a utiliza energie electrică, deși a executat condițiile tranzacției încheiate, a suportat cheltuieli în mărime de 47233 lei și prin aceste acțiuni i-a fost cauzat prejudiciu moral în mărime de 30000 lei.

Cere Mereuță Nicolai obligarea lui Glavan Grigore să deconecteze gospodăria sa de la linia de transmisie electrică, încasarea prejudiciului moral în mărime de 30000 lei, a pune în sarcina societății pe acțiuni „Red-Nord” filiala Glodeni deconectarea energiei electrice.

La 14 martie 2014 Mereuță Nicolai a depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitînd revendicarea din posesia lui Glavan Grigore 29 piloni, fire și alte materiale în sumă de 49513 lei care se află pe teritoriul satului Sadovoe în raion pe 50 ha, obligarea societății pe acțiuni „Red-Nord” filiala Glodeni să deconecteze temporar transformatorul de la linia de energie electrică, încasarea de la pîrît a prejudiciului moral în mărime de 30000 lei și cheltuielilor de judecată (f.d.33-34 vol.I).

La 04 iunie 2014 Mereuță Nicolai a depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitînd deconectarea energiei electrice de la punctul de racordare – pilonul nr.69 a LEA-10 kv, F-6 pe perioada demontării liniei construite cu punerea în sarcina societății pe acțiuni „Red-Nord” filiala Glodeni deconectarea (f.d.68).

La 17 noiembrie 2014 Glavan Grigore a depus cerere solicitînd dispunerea efectuării expertizei (f.d.141-142 vol.I)

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 23 ianuarie 2015 s-a respins demersul lui Glavan Grigore privind numirea expertizei merceologică-tehnică (f.d.181 vol.I).

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 06 octombrie 2015 s-a admis parțial acțiunea.

S-au revendicat din posesia lui Glavan Grigore bunurile ce aparțin lui Mereuță Nicolai și anume: 29 de piloni a liniilor de electricitate cu cabluri și accesorii, începînd de la conectarea de la linia 10 kwt pînă la transformatorul din gospodăria lui Glavan Grigore în sumă totală de 49513 lei cu deconectarea acesteia.

S-a încasat de la Glavan Grigore în beneficiul lui Mereuță Nicolai prejudiciul moral în mărime de 30000 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10000 lei și taxa de stat în sumă de 100 lei, iar în total 40100 lei.

În rest acțiunea a fost respinsă.

La 26 octombrie 2015 Glavan Grigore a depus apel nemotivat, iar la 18 ianuarie 2016 apel motivat împotriva hotărîrii Judecătorei Bălți din 06 octombrie 2015 și încheierii din 23 ianuarie 2015 (f.d.16, 35-41 vol.II).

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 29 martie 2016 a admis apelul declarat de Glavan Grigore, a casat hotărîrea Judecătorei Bălți din 06 octombrie 2015 și a emis o nouă hotărîre, prin care a respins acțiunea.

La 30 iunie 2016 Mereuță Nicolai a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului Mereuță Nicolai a invocat că instanța de apel a aplicat și interpretat eronat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a apreciat arbitrar probele administrate, iar erorile comise au încălcat drepturile sale fundamentale.

În ședința de judecată a declarat că linia de electricitate a fost construită, însă a achitat mai tîrziu cînd a avut surse financiare, de aceea facturile fiscale au fost eliberate ulterior.

Construirea liniei de electricitate este probată prin contractul nr.07/10 din 18 septembrie 2010 încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Faproelectro”.

În instanța de judecată s-a dovedit că este proprietarul liniei de electricitate, însă instanța de apel eronat a interpretat prevederile art.374 Codul civil.

Gospodăria țărănească „Glavan Grigore” a achitat suma de 30000 lei pentru transformator și instanța de apel arbitrar a reținut că Glavan Grigore a racordat sistema de energie electrică pe cont propriu cu bunurile proprii.

Glavan Grigore se folosește și a înregistrat linia de electricitate cu drept de proprietate cu rea-credință, deși a existat o altă înțelegere.

Mai mult de 6 ani nu are electricitate, duce un mod de viață fără condiții cu toate că a suportat cheltuieli pentru linia de energie electrică fiindu-i astfel cauzat prejudiciu moral.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 05 septembrie 2016 Glavan Grigore a prezentat referință la recursul declarat de Mereuță Nicolai solicitînd respingerea acestuia și menținerea deciziei Curții de Apel Bălți din 29 martie 2016.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 07 septembrie 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar și a referinței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea deciziei Curții de Apel Bălți din 29 martie 2016 din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 22 și 29 aprilie 2016 Mereuță Nicolai și avocatul Brînză Snejana au depus cerere solicitînd eliberarea deciziei motivate din 29 martie 2016 (f.d.101-102 vol.II).

La 06 mai 2016 Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților copia deciziei din 29 martie 2016 (f.d.103 vol.II).

Prin avizul de recepție DS3118025252AR și copia plicului se confirmă că avocatul Brînză Snejana și Mereuță Nicolai au recepționat copia deciziei Curții de Apel Bălți din 29 martie 2016 la 10 și 11 mai 2016 (f.d.104, 112 vol.II).

Prin urmare, recursul declarat la 30 iunie 2016 de Mereuță Nicolai împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 martie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din actele pricinii rezultă că în baza contractului de vânzare-cumpărare din 27 februarie 2009 gospodăria țărănească „Glavan Grigore” este proprietarul terenului cu suprafața 0,4050 ha, numărul cadastral 4839209134 situat în mun. Bălți, satul Sadovoe, str. Miciurina, 11 (f.d.93-94 vol.I).

Mereuță Nicolai este proprietarul terenului cu suprafața 0,1119 ha, numărul cadastral 4839209135 situat în municipiul Bălți, satul Sadovoe, str. Trandafirilor, 41 în baza contractului de vânzare-cumpărare din 14 mai 2009 (f.d.41-42 vol.II).

La 28 decembrie 2009 Glavan Grigore s-a adresat societății pe acțiuni „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” cu cerere solicitînd racordarea casei de locuit la rețeaua electrică de tensiune trifazată cu puterea de pînă la 10 KW (f.d.90).

La 22 martie 2010 societatea pe acțiuni „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” a eliberat lui Glavan Grigore avizul de racordare nr.72 de proiectare a instalației de alimentare cu energie electrică (f.d.51 vol.I).

La 18 septembrie 2010 gospodăria țărănească „Mereuță Nicolai” în persoana lui Mereuță Nicolai a încheiat cu societatea comercială „FaproElectro” societate cu răspundere limitată contractul nr.07/10, prin care ultima s-a obligat să presteze servicii de electromontaj a rețelei electrice de alimentare cu energie electrică (LEA-10kv, PT 10/0.4 kv separator, aparatele de evidență a energiei electrice) în sumă de 47252 lei (f.d.69 vol.I).

La 22 octombrie 2010 gospodăria țărănească „Glavan Grigore” în persoana lui Glavan Grigore a încheiat cu societatea comercială „FaproElectro” societate cu răspundere limitată contractul nr.22/10, prin care ultima s-a obligat să livreze, iar gospodăria să recepționeze și să achite materialele electrice indicate în specificație (f.d.49 vol.I).

La 04 octombrie 2010 societatea pe acțiuni „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” a eliberat lui Glavan Grigore autorizația nr.59/17 de instalare a LEA-10 kv, PT-6St-247/25 kVA „Gramă agricolă” satul Sadovoe (f.d.50 vol.I).

Inspectoratul Energetic de Stat prin actul din 13 octombrie 2010 a admis în exploatare gospodăriei țărănești „Glavan Grigore” instalația electrică (f.d.52 vol.I).

Gospodăria țărănească „Mereuță Nicolai” prin facturile fiscale JI0144503 din 18 iunie 2013, BV5789411 din 13 iunie 2013, BV5789438 din 03 februarie 2014, ordinele de plată nr 1 din 27 iunie 2013 și nr.3 din 13 martie 2014 a achitat societății comerciale „FaproElectro” societate cu răspundere limitată plata pentru serviciile de montare a LEA 10kv și a cumpărat piloni, alte materiale electrice (f.d.4-6, 35-39 vol.I).

Mereuță Nicolae a depus cerere de chemare în judecată solicitând revendicarea din posesia lui Glavan Grigore 29 piloni, fire și alte materiale în sumă de 49513 lei situate pe teritoriul satului Sadovoe pe suprafața 50 ha, obligarea societății pe acțiuni „Red-Nord” filiala Glodeni să deconecteze energia electrică de la punctul de racordare – pilonul nr.69 a LEA-10 kv, F-6 pe perioada demontării liniei construite cu punerea în sarcina societății pe acțiuni „Red-Nord” filiala Glodeni, încasarea prejudiciului moral în mărime de 30000 lei și cheltuielilor de judecată.

Instanțele de judecată au emis hotărârile sus menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel corect a respins acțiunea.

Conform art.374 alin.(1) Codul civil, proprietarul este în drept să-și revendice bunurile aflate în posesiunea nelegitimă a altuia.

Din sensul normei de drept citate rezultă că proprietarul sau persoana care posedă bunurile proprietarului este în drept să-și revendice bunurile aflate în posesie străină și ilegală, prin înaintarea acțiunii în revendicare.

În conformitate cu art.118 Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art.122 alin.(1) Codul de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Mereuță Nicolai nu a prezentat probe ce ar demonstra că LEA este în posesia lui Glavan Grigore.

Primăria satului Sadovoe mun. Bălți prin răspunsul nr.164 din 17 septembrie 2014 a comunicat lui Mereuță Nicolai că montarea substației electrice din apropierea cotei numărul cadastral 04839290098 nu este coordonată, legalizată în modul stabilit de legislație, terenul pe care este montată stația electrică este public, nu este vândut sau dat în arendă (f.d.118 vol.I).

Acțiunea în revendicare este un mijloc de apărare a dreptului de proprietate, prin care proprietarul, care a pierdut posesia bunului său, cere restituirea acestui bun de la posesorul neproprietar.

Deoarece Glavan Grigore nu este posesorul pilonilor și altor materiale electrice cumpărate de Mereuță Nicolai prin facturile fiscale BV 5789411 din 13 iunie 2013 și BV5789438 din 03 februarie 2014, acțiunea acestuia în revendicare este neîntemeiată și corect a fost respinsă.

Or, linia electrică nu se află în posesia lui Glavan Grigore, este amplasată pe teren public și Mereuță Nicolai poate ridica pilonii și materiale electrice cumpărate.

Argumentele recurentului Mereuță Nicolai că Glavan Grigore cu rea-credință a înregistrat linia de electricitate cu drept de proprietate, deși a existat o altă înțelegere poartă caracter declarativ și nu pot fi reținute.

Mereuță Nicolai nu a prezentat actul juridic în baza căruia Glavan Grigore a dobândit dreptul de proprietate asupra LEA.

Mai mult ca atât, Glavan Grigore la referința prezentată a anexat cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Brînză Snejana în interesele gospodăriei țărănești „Mereuță Nicolai” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor folosite la construcția liniei de electricitate.

Avînd în vedere că pe rol la Judecătoria Bălți se află acțiunea gospodăriei țărănești „Mereuță Nicolai” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor folosite la construcția liniei de electricitate, instanța de apel pripit a concluzionat că Glavan Grigore a conectat și înregistrat instalația electrică pe cont propriu și cu bunurile proprii, iar obiectele necesare instalației electrice nu puteau fi constituite din bunurile procurate de Mereuță Nicolai, întrucît aceasta exista și funcționa încă din anul 2010.

Conform art.320 alin.(2) și (3) Codul civil, dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate.

În cazurile prevăzute de lege, proprietatea se poate dobîndi prin efectul unui act administrativ.

Nu pot fi reținute nici afirmațiile recurentului Mereuță Nicolai că prin acțiunile lui Glavan Grigore i s-a cauzat prejudiciu moral care trebuie reparat.

Conform art.1398 alin.(1) și 1422 alin.(1) Codul civil, prejudiciul moral este reparabil numai în cazurile prevăzute expres în lege.

Normele de drept material, care reglementează revendicarea bunurilor din posesiunea nelegitimă a altuia nu prevăd că în litigiile de această categorie se repară și prejudiciul moral.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de apel a soluționat corect litigiul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit

al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Mereuță Nicolai și de a menține decizia Curții de Apel Bălți din 29 martie 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Mereuță Nicolai.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 29 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mereuță Nicolai împotriva lui Glavan Grigore, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Red-Nord” filiala Glodeni cu privire la revendicarea bunurilor, deconectarea energiei electrice, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan